

***TOKAJ DISZNÓKŐ Zrt. Nagy Hangács melioráció engedélyezési
tervéhez
kapcsolódó Natura 2000 szempontú elemzés
(hatásbecslési dokumentáció az érintett HUBN10007 Zempléni-
hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel különleges
madárvédelmi területhez)***

Natura 2000 hatásbecslés a 275/2004 (X.8.) Korm. rendelet 14-es mellékletében
meghatározott kérdések alapján

2016.

Tartalomjegyzék

14. melléklet.....	3
1. Azonosító adatok	3
1.1. A terv készítőjének, illetve a beruházónak a neve, címe, elérhetősége	3
1.2. Az adatlap kitöltésében részt vevő személyek, szervezetek neve, címe, elérhetősége, szakmai referenciáinak leírása	3
2. Az érintett Natura 2000 terület.....	5
2.1. A Natura 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv vagy a beruházás várhatóan hatással van.	5
2.2. Azoknak a közösségi jelentőségű fajoknak, illetve élőhelytípusoknak a felsorolása, amelyeknek valamely állományára vagy természetvédelmi helyzetére a Natura 2000 területen hatással lehet a terv vagy beruházás	6
3. A terv vagy beruházás	8
3.1. A Natura 2000 területre hatással levő terv vagy beruházás bemutatása, céljának meghatározása.	8
3.2. A terv vagy beruházás mérete, jelentősége, tervezett időtartama.	11
3.3. A terv vagy beruházás térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása.....	12
3.4. A terv vagy beruházás kivitelezésének várható időtartama, valamint a kivitelezés során várható átmeneti hatások bemutatása (felvonulási létesítmények, anyag-nyerőhelyek, a szállítás vagy egyéb személy- és gépjárműforgalom zavaró hatása stb.).....	12
3.5. A terv vagy beruházás megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése.	13
3.6. A terv vagy beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése.....	13
3.7. A terv vagy beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek bemutatása.....	18
4. A terv vagy beruházás kedvezőtlen hatásai.....	18
4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása a terv vagy beruházás megvalósulását követően vagy annak következtében.....	18
4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása bemutató térképmellékletekkel	18
4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke.....	19
5. Alternatív megoldások	24
5.1. A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása (a térbeli kiterjedés, elhelyezkedés, nagyságrend, módszer szempontjából).	24
5.2. A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása.	24
6. A megvalósítás indokai.....	24
6.1. A terv vagy beruházás magvalósítása szükségszerűségének ismertetése.	24
6.2. A terv vagy beruházás magvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő).	24
7. A kedvezőtlen hatások mérséklése	25
8. Kiegyenlítő (kompenzációs) intézkedések.....	25

14. melléklet

1. Azonosító adatok

1.1. A terv készítőjének, illetve a beruházónak a neve, címe, elérhetősége

Beruházó:

TOKAJ DISZNÓKŐ Szőlőbirtok és Pincészet Zrt.

Cím: 3931 Mezőzombor, Disznókő dűlő, Külterület 0202 hrsz.

Értesítési cím: 3931 Mezőzombor, Disznókő dűlő, Külterület 0202 hrsz.

Hatásbecslés készítője:

Belemnites Mérnöki Iroda Kft. (2100 Gödöllő, Dózsa György u. 13.)

Tel: +36-20-388-7112; email: peter.gabor@belemnites.hu

1.2. Az adatlap kitöltésében részt vevő személyek, szervezetek neve, címe, elérhetősége, szakmai referenciáinak leírása

Hatásbecslés készítője:

Belemnites Mérnöki Iroda Kft. (2100 Gödöllő, Dózsa György u. 13.)

Tel: +36-20-388-7112; email: peter.gabor@belemnites.hu

Szakmai referenciák:

Élővilág-védelmi referenciamunkáink (válogatás):

- Tanulmányok a Duna hajózhatóságáról Vituki-Aqua-Profit-Tér-team; 31 dunai gázló és szűkület és a csatlakozó mellékágak élővilág-védelmi felmérése 2009-2011.
- 2400 MW-os gázerőmű (Nyírtass) létesítéséhez készült környezeti hatástanulmány és egységes környezethasználati engedélykérelem élővilág-védelmi részének összeállítása. Hatásterület kb. 50 km², benne a Tisza folyó Aranyosapáti és Tokaj közötti szakasza, Baktalórántházi erdő és nyírségi gyepek.
- A „Bereg LIFE” program megvalósítását megelőző előzetes környezeti vizsgálati dokumentáció teljes körű elkészítése és a zöldhatósági engedélyezés nyomon követése a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság (HNPI) megbízásából.
- KEOP pályázat keretében szabadvezeték kiváltása földkábelre: előzetes környezeti vizsgálat összeállítása (HNPI).
- KEOP pályázat keretében védőkerítés építése a 33-as sz. főút Keleti és Nyugati főcsatorna közötti szakaszán: előzetes környezeti vizsgálat összeállítása (HNPI).
- ROP pályázat keretében a Hortobágy-Halastó kisvasút meghosszabbítása és megfigyelőállások kialakítása: előzetes környezeti vizsgálat összeállítása (HNPI).
- A „Nagyszik LIFE” program megvalósítását megelőző előzetes környezeti vizsgálati dokumentáció teljes körű elkészítése és a zöldhatósági engedélyezés nyomon követése a Hortobágy Természetvédelmi Egyesület.

- INTERREG pályázat keretében a Tisza folyó mederrendezése: előzetes környezeti vizsgálat összeállítása és az engedélyezés nyomon követése (FeTiKöVIZIG).
- INTERREG pályázat keretében a Szamos folyó mederrendezése és kerékpárút kialakítás a töltésen: előzetes környezeti vizsgálat összeállítása és az engedélyezés nyomon követése (FeTiKöVIZIG).
- INTERREG pályázat keretében a Csengersimai Szamos-holtágak rehabilitációja, ökopark létesítése: előzetes környezeti vizsgálat összeállítása és az engedélyezés nyomon követése (FeTiKöVIZIG).
- A Kraszna folyó vásárosnaményi szakaszán, a tiszai torkolatnál tervezett csónakkikötő létesítéséhez szükséges előzetes környezeti vizsgálat összeállítása (FeTiKöVIZIG).
- Csabdi község külterületén részletes és „szkennelő” élővilág-védelmi felmérések a szabályozási terv módosításához.
- Szegilongon tervezett bányanyitás kapcsán igazságügyi szakértő számára végzett élővilág-védelmi felmérés, a bányaművelést tiltó Köfe határozat igazolására.
- Solti Duna holtág élőhelyre rehabilitációja előzetes környezeti vizsgálata (ADuKöVIZIG).
- Duna mederkotrások (Mohács-Dunaföldvár közötti szakaszon) élővilág-védelmi vizsgálata (ADuKöVIZIG).
- A mohácsi Szabadság- és Cigány-zátony élővilág-védelmi felmérése (ADuKöVIZIG).
- ERŐTERV: Vásárosnamény és Kisvárdá között tervezett nagyfeszültségű kísérővezeték létesítésének élővilág-védelmi (Natura 2000) hatásbecslése.
- Jászapáti tanyás telepek tervezett vízellátása/vízvezeték fektetése kapcsán előírt élővilág-védelmi (Natura 2000) hatásbecslés.
- Az abonyi, tiszai és jászboldogházi termálfürdők használt víz elvezetése kapcsán előírt élővilág-védelmi (Natura 2000) hatásbecslés.
- A 31-es sz. főút 25 km-es szakaszán, Jászberény térségében tervezett útszélesítés, burkolat-megerősítés és kerékpárút létesítés kapcsán előírt élővilág-védelmi (Natura 2000) hatásbecslés.
- Békás-patak (Herceghalom-Zsámbék) biomonitoringja 2004-2008.
- A székesfehérvári Alsóvárosi rét élővilág-védelmi felmérése.

2. Az érintett Natura 2000 terület

2.1. A Natura 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv vagy a beruházás várhatóan hatással van.

Név: Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel különleges madárvédelmi terület

Illetékes NPI: Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság

Kódja: HUBN10007

Teljes terület: 114 536.7500 hektár

Egyéb kijelölés: Zempléni-hegység Fontos Madárelőhely (IBA kód: HU42).

A terület státusza:

- ☐ **különleges madárvédelmi terület**
- ☐ különleges természetmegőrzési területnek jelölt terület
- ☐ kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területnek jelölt terület
- ☐ jóváhagyott különleges természetmegőrzési terület
- ☐ jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
- ☐ különleges természetmegőrzési terület
- ☐ kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

2.2. Azoknak a közösségi jelentőségű fajoknak, illetve élőhelytípusoknak a felsorolása, amelyeknek valamely állományára vagy természetvédelmi helyzetére a Natura 2000 területen hatással lehet a terv vagy beruházás

A különleges madárvédelmi területek kijelölésének elsődleges célja:

az adott területre jellemző közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű **jelölő** madárfajok populációi számára megfelelő élőhelyet biztosítson, ezáltal e **jelölő** madárfajok életképes populációinak hosszabb távú fennmaradását és lehetőség szerinti gyarapodását szolgálják.

A Natura 2000 hálózathoz tartozó különleges madárvédelmi területen egynél több közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű faj is előfordulhat. Ezeket relatív populációméretük alapján négy kategóriába (A, B, C, D) sorolják. Az „A”, „B” és „C” kategóriába sorolt közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű fajok az adott Natura 2000 élőhely jelölő fajai, amelyek populációinak megőrzése elsődleges célja az adott Natura 2000 élőhely kijelölésének, kialakításának.

- „A” kategóriába tartoznak azok a jelölő fajok, melyek országos állományának, több mint 15%-a az adott Natura 2000 élőhelyhez kötődik fészkelőként, táplálkozóként vagy vonulóként
- „B” kategóriába sorolhatók azon jelölő fajok, melyek országos állományának 2-15%-a
- „C” kategóriába azok, melyek országos állományának kevesebb, mint 2%-a kötődik az adott Natura 2000 területhez.

A „D” kategóriába sorolt fajok olyan közösségi jelentőségű fajok, melyek az országos állományhoz viszonyítva 2% alatti arányban, de előfordulnak fészkelő, vonuló, vagy táplálkozó fajként az adott Natura 2000 területen, de nem jelölő fajok, állományaik védelme, megőrzése nem tartozik az adott Natura 2000 élőhely kijelölésének céljai közé. Az adott Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését nem ezen „D” kategóriába sorolt fajok ökológiai igényei szabják meg, hanem az „A”, „B” és „C” kategóriába sorolt jelölő fajoké. Következésképpen a „D” fajok állományváltozása, legyen az akár kedvezőtlen irányú állományváltozás, nem veszélyezteti az adott Natura 2000 terület kijelölésének indokát, hiszen a kijelölés indokát a jelölő fajok és jelölő élőhelytípusok adják.

A különleges madárvédelmi területek kijelölésének elsődleges célja, hogy az adott területre jellemző a madarak osztályába sorolható **jelölő** állatfajok populációi számára megfelelő élőhelyet biztosítson, ezáltal e **jelölő** fajok életképes populációinak hosszabb távú fennmaradását és lehetőség szerinti gyarapodását szolgálják.

Következésképpen a hatásbecslési dokumentáció az „A”, „B” és „C” kategóriába sorolt fajokra gyakorolt hatásokkal foglalkozik.

A Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel különleges madárvédelmi terület (HUBN10007) kijelölés alapjául szolgáló madárfajai:

Tudományos név	Magyar név	Reprezentativitás	Populáció nagysága
<i>Ixobrychus minutus</i>	törpegém	C	20-30 pár
<i>Ciconia nigra</i>	fekete gólya	B	15-30 pár
<i>Ciconia ciconia</i>	fehér gólya	C	48-50 pár
<i>Pernis apivorus</i>	darázsölyv	B	40-50 pár
<i>Circaetus gallicus</i>	kígyászölyv	A	5-10 pár
<i>Circus aeruginosus</i>	barna rétihéja	C	5-10 pár
<i>Circus cyaneus</i>	kékes rétihéja	C	11-50 egyed
<i>Aquila pomarina</i>	békászó sas	A	12-14 pár
<i>Aquila heliaca</i>	parlagi sas	A	8-10 pár 5-10 egyed
<i>Aquila chrysaetos</i>	szirti sas	A	4-5 pár
<i>Pandion haliaetus</i>	halászsas	C	1-5 egyed
<i>Falco peregrinus</i>	vándorsólyom	C	1-2 pár
<i>Crex crex</i>	haris	A	40-200 pár
<i>Philomachus pugnax</i>	pajzsoscankó	C	átvonul
<i>Tringa glareola</i>	réti cankó	C	átvonul
<i>Bubo bubo</i>	uhu	A	10-15 pár
<i>Strix uralensis</i>	urali bagoly	A	150-200 pár
<i>Caprimulgus europaeus</i>	lappantyú	B	51-100 pár
<i>Alcedo atthis</i>	jégmadár	B	11-50 pár
<i>Picus canus</i>	hamvas küllő	B	150-200 pár
<i>Dryocopus martius</i>	fekete harkály	B	101-250 pár
<i>Dendrocopos syriacus</i>	balkáni fakopáncs	C	30-35 pár
<i>Dendrocopos medius</i>	közép fakopáncs	A	400-500 pár
<i>Dendrocopos leucotos</i>	fehérhátú fakopáncs	A	51-100 pár
<i>Lullula arborea</i>	erdei pacsirta	A	51-100 pár
<i>Sylvia nisoria</i>	karvalyposzáta	C	400-500 pár
<i>Ficedula parva</i>	kis légykapó	C	4-5 pár
<i>Ficedula albicollis</i>	örvös légykapó	B	800-1 000 pár
<i>Lanius collurio</i>	tövisszúró gébics	B	500-1 000 pár
<i>Lanius minor</i>	kis őrgébics	C	11-50 pár

A HUBN10007 Natura 2000 terület közösségi jelentőségű fajainak felsorolása és neve az EU Natura 2000 hálózatot bemutató honlapjáról, a „Standard Data Form” (SDF) információi alapján készült (<http://natura2000.eea.europa.eu>). A terület kiterjedését a hatályos 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet 6. melléklete alapján mutatjuk be.

A Natura 2000 hatásbecsléshez a 2016. novemberi felméréseket, a Green Side Környezetgazdálkodási Tervező és Tanácsadó Kft. által készített GS-120/TVT/2015. munkaszám alatt elkészített hatásbecslési dokumentáció (a Mezőzombor 0242/2 hrsz tekintetében) adatait, valamint archív adatokat használtunk fel. Az archív adatok a Green Side Környezetgazdálkodási Tervező és Tanácsadó Kft. által az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján lettek meghatározva.

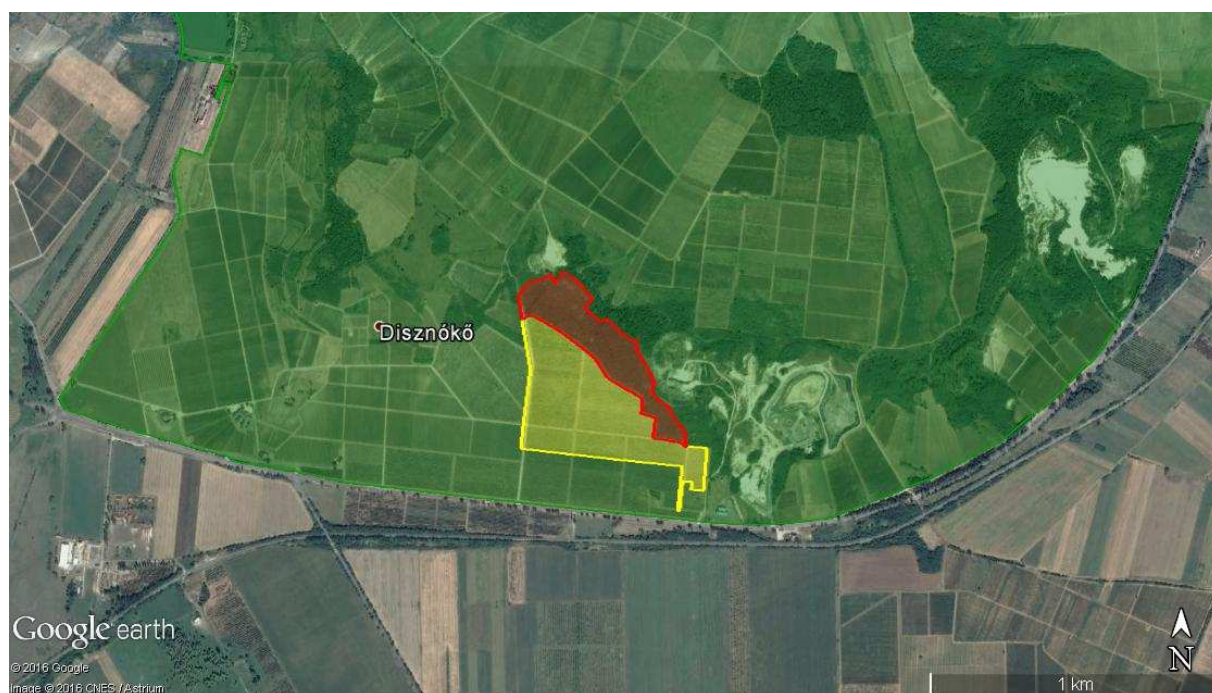
3. A terv vagy beruházás

3.1. A Natura 2000 területre hatással levő terv vagy beruházás bemutatása, céljának meghatározása.

A Disznókő Zrt., mint francia tulajdonban lévő cég területbővítést (szőlőtelepítést), illetve újraterelítést tervez a tulajdonában és bérleményében álló területeken. Tekintettel a piaci viszonyokra furmint típusú fehér szőlő telepítését tervezik.

A tervezett telepítés nagyfokú intenzifikációt jelent a terület északi részein.

Részletes műszaki leírás a műszaki dokumentációban található.

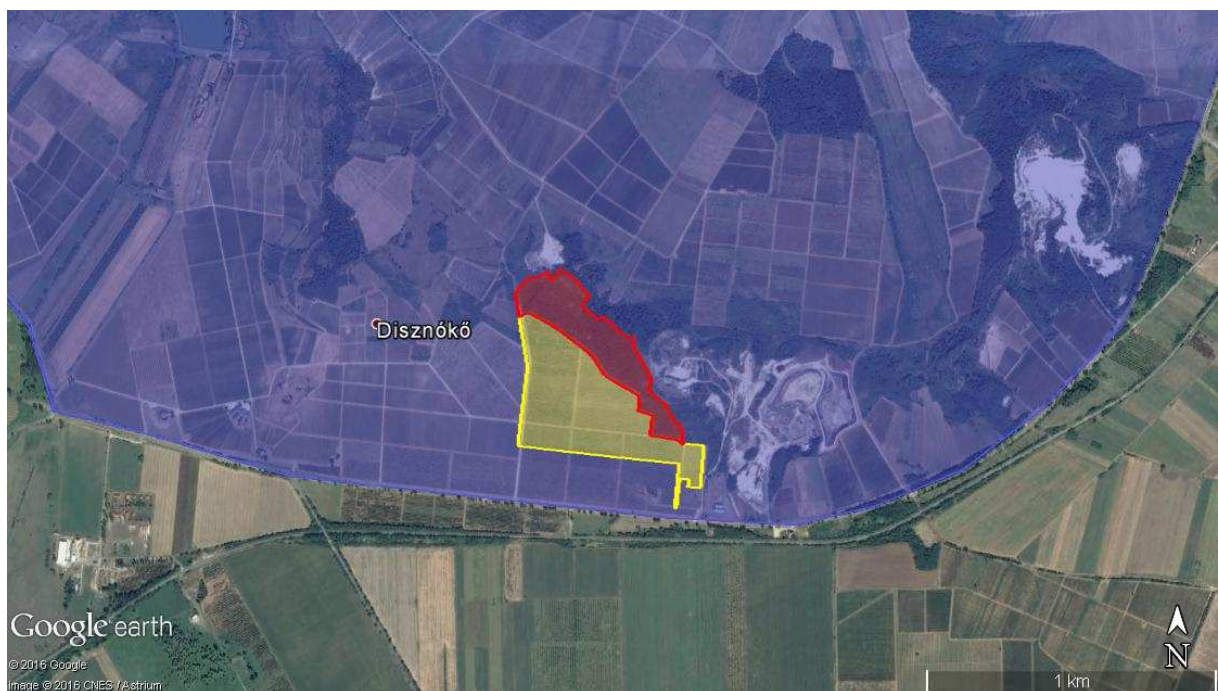

1. térkép: piros terület: vizsgálati terület első üteme, sárga terület: vizsgálati terület második üteme, halványzöld terület: Natura 2000 madárvédelmi terület (forrás: <http://natura2000.eea.europa.eu/#>)

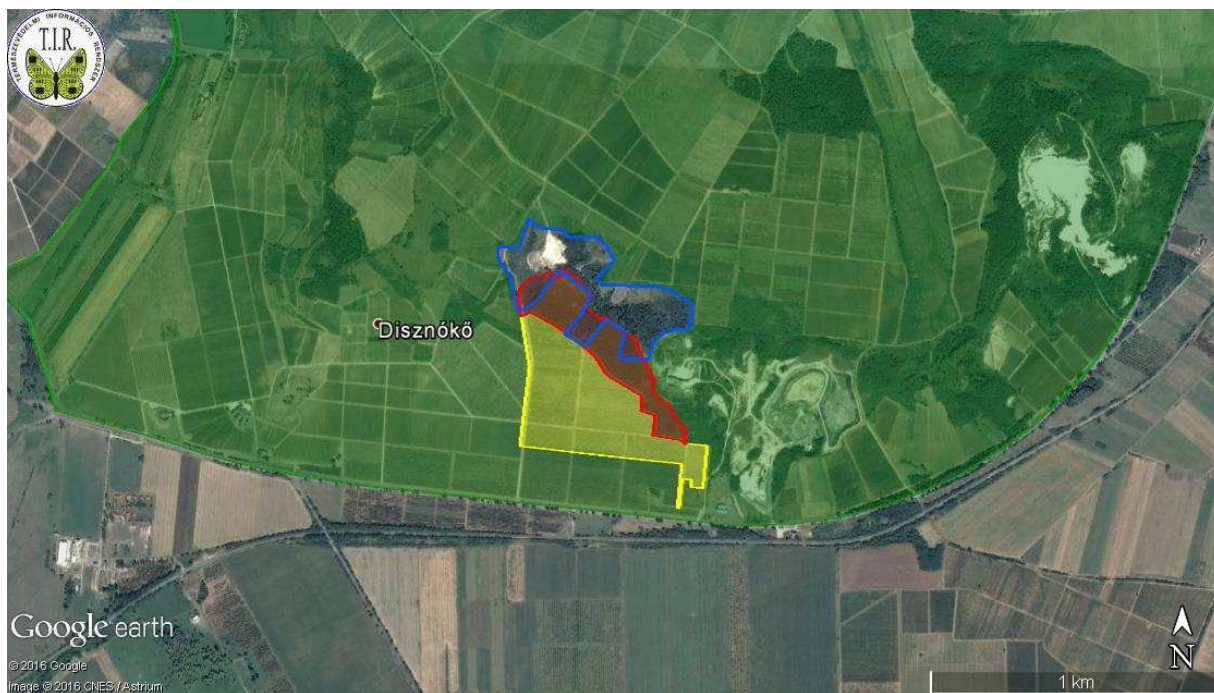
Az érintett terület nem országos jelentőségű védett természetvédelmi terület, nem része a Zempléni, illetve a Tokaj-Bodrogszeg Tájvédelmi Körzetnek.

2. térkép: piros terület: vizsgálati terület első üteme, sárga terület: vizsgálati terület második üteme, halványzöld terület: Tokaj-Bodrogzug Tájvédelmi Körzet (forrás: <http://geo.kvvm.hu/tir/viewer.htm>)

3. térkép: terület: vizsgálati terület első üteme, sárga terület: vizsgálati terület második üteme, lila terület: Zempléni-hegység Fontos Madárélőhely (forrás: Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület)

4. térkép: Nemzeti Ökológiai Hálózat: piros terület: vizsgálati terület első üteme, sárga terület: vizsgálati terület második üteme, halványzöld terület: pufferterület, kék körvonal: ökológiai folyosó (forrás: <http://geo.kvvm.hu/tir/viewer.htm>)

3.2. A terv vagy beruházás mérete, jelentősége, tervezett időtartama.

A beruházás által érintett helyrajzi számok:

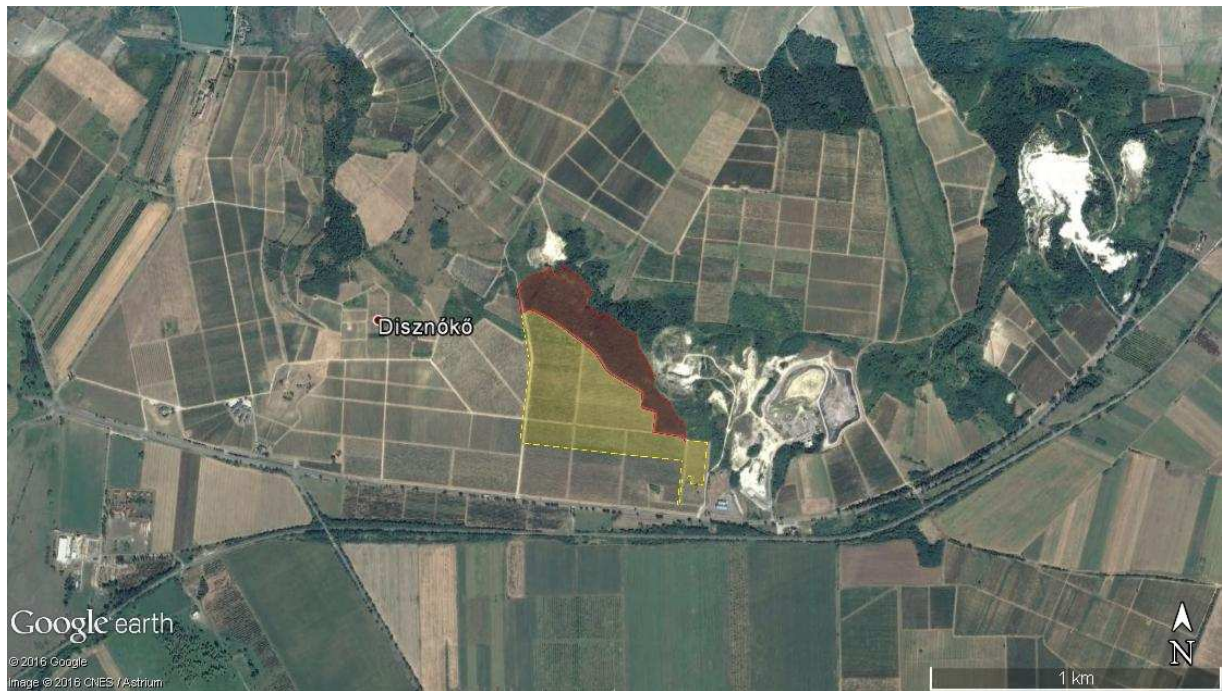
Létesítmény neve	Település	Hrsz	Művelési ág	Tulajdonos	Bérlő Vagyongkezelő	Natura 2000 státusz
Melioráció	Mezőzombor	0238/1	Szőlő, kivett út,árok	Disznókő Zrt.	-	KMT
Melioráció	Mezőzombor	0238/2	Szőlő	Disznókő Zrt.	-	KMT
Melioráció	Mezőzombor	0239	Kivett közút	Önkormányzat	-	KMT
Melioráció	Mezőzombor	0242/2	Legelő mintatér, kivett út	Disznókő Zrt.	-	KMT
Melioráció	Mezőzombor	0250/6	Szőlő	Magán	Disznókő Zrt.	KMT
Melioráció	Mezőzombor	0250/7	Szőlő	Magán	Disznókő Zrt.	KMT
Melioráció	Mezőzombor	0250/8	Szőlő	Magán	Disznókő Zrt.	KMT
Melioráció	Mezőzombor	0250/10	Kivett út	Grand Tokaj Zrt.	-	KMT
Melioráció	Mezőzombor	0251	Kivett közút	Magyar Állam	Magyar Közút Zrt.	-

A tervezett beruházással érintett terület nagysága 25,9247 ha.

A beruházás jelentőségét üzemi szinten a feldolgozó kapacitások jobb kihasználása, előregedett állomány cseréje, több munkaerő foglalkoztatása adja. A fejlesztés indoka regionális szinten a tokaji bor hazai és külföldi piaci helyzetének javulása. A tervezett tevékenység ütemezése több évre húzódik át, tekintettel arra, hogy a Megbízó több ütemben tervezi elvégezni a fejlesztést.

Részletes leírás a műszaki dokumentációban található.

3.3. A terv vagy beruházás térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása.

5. térkép: a vizsgálati terület elhelyezkedése (piros terület: vizsgálati terület első üteme, sárga terület: vizsgálati terület második üteme)

3.4. A terv vagy beruházás kivitelezésének várható időtartama, valamint a kivitelezés során várható átmeneti hatások bemutatása (felvonulási létesítmények, anyag-nyerőhelyek, a szállítás vagy egyéb személy- és gépjárműforgalom zavaró hatása stb.).

Az ültetvénytelepítésnél elhúzódó kivitelezésre lehet számítani. A Mezőzombor 0242/2 helyrajzi számú területen megtörtént a tervezett cserjeirtás a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal BO/16/563-1/2016 és BO/16/11315-8/2016 határozatai alapján.

A beavatkozás során az alábbi feladatokat kell megoldani:

- a.) **területrendezés:** a beruházás ütemezésének megfelelően területrészenként az erózió által kialakult árkok, tönkrement földutak feltöltését, valamint az új gépi művelési módnak akadályt jelentő megbontott támfalak és árkok bontását és a bontott kövek (riolit tufa) újrahasznosítását jelenti.
- b.) **táblásítás:** a hegy-völgy irányú művelésnek megfelelő táblairányok és méretek kialakítását kell elvégezni úgy, hogy az a talajvédelem, közlekedés és vízrendezés feltételeinek egyaránt megfeleljen.
A táblákon belül az oldalesés nem haladhatja meg a 10 %-ot a sorirányra merőlegesen. A táblavégeken a fordulást biztosító min 6,0 m széles sáv kerül kialakításra.
- c.) **talajvédelmi berendezkedés:** tartalmazza az eróziómentes lejtő hosszak kialakítását méretezés szerint. A földmunkák kivitelezése során a humuszgazdálkodás szabályainak szigorú betartásra kell törekedni. Meg kell oldani a megmaradó támfalak és rézsűfelületek helyreállítását, stabilizálását.

- d.) **vízrendezés:** a vízlevezető létesítmények a kisesésű szakaszokon, illetve kisebb vízhozamok esetén gyepes, a nagyésésű és nagy vízhozamú szakaszokon betonburkolat védelmet kapnak a vonalas erózió kialakulásának megakadályozására.
A nagyterhelésű főgyűjtő vizei iszapfogó ládákon keresztül kerülnek továbbvezetésre a befogadó F-1 jelű útárokba. Az ültetvény rekonstrukciójának megfelelően a területi ütemezés szerint épülnek a táblán belüli talajvédelmi funkcióval is rendelkező gyepes vízlevezető vágók és betonburkolatú útvágók.
- e.) **talajjavítás:** a kialakított szőlőtáblákon a talajtani szakvéleménynek megfelelően elvégzett altalajlazítást, mélyforgatást, nagyadagú szerves trágyázást és a kémiai talajjavítást foglalja magába.

A fent részletezett folyamatok elvégzése földmunkagépekkel történik (pl. dózer, scréper). A kialakított termőterületeken tápanyagfeltöltésre kerülhet sor, melyhez erőgépek alkalmazása szükséges. A telepítés során a kordon oszlopok, majd drót támrendszer kiépítése után kerül sor a telepítésre.

Részletes leírás a műszaki dokumentációban található.

3.5. A terv vagy beruházás megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése.

A tervezett tevékenységhez az alábbi létesítmények kialakítása szükséges:

- burkolt út (1 567 m);
- gyepes vízlevezetők (1 711 m);
- stabilizációs út (833 m);
- gyepes földút (1 124 m).

Részletes leírás a műszaki dokumentációban található.

3.6. A terv vagy beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése.

Növényzet, élőhelyek

A terület bejárása 2016. november 16-án történt. A vegetációs időszak végén a vegetáció összetétele teljességében nem volt megállapítható. Azonban a tervezett beruházás hatását így is meg lehetett állapítani, mivel az azonosítható növényfajok a terület állapotát jól tükrözik.

A Mezőzombor 0242/2 helyrajzi szám esetében a Green Side Környezetgazdálkodási Tervező és Tanácsadó Kft. által készített GS-120/TVT/2015. munkaszám alatt elkészített hatásbecslési dokumentációban szereplő felvételezésekre hivatkozunk.

A meglévő szőlőültetvény mezsgyéjében olyan gyakori, elterjedt fajok találhatók, mint a vadmurok (*Daucus carota*), vajszínű ördög szem (*Scabiosa ochroleuca*), siska nádtippan (*Calamagrostis epigeios*), ligeti zsálya (*Salvia nemorosa*), közönséges kígyószisz (*Echium vulgare*), tejoltó galaj (*Galium verum*), hólyagos habszegfű (*Silene vulgaris*) és mezei tarsóka

(*Thlaspi arvense*).

A Green Side Környezetgazdálkodási Tervező és Tanácsadó Kft. által 2015-ben végzett élőhelyfelmérés során a becserjésedett és közben az engedélyeknek megfelelően cserjeirtott Mezőzombor 0242/2 helyrajzi számú területen általánosan elterjedt lágyszárú fajokat találtak, mint a tarlóhere (*Trifolium arvense*), rekettylevelű gyújtóványfű (*Linaria genistifolia*), farkaskutyatej (*Euphorbia cyparissias*), közönséges bábakalács (*Carlina vulgaris*), szürke gurgolya (*Seseli osseum*), fehér üröm (*Artemisia absinthium*), aranyfűrt (*Aster lynosiris*), kardos peremizs (*Inula ensifolia*), csomós harangvirág (*Campanula glomerata*) és mezei imola (*Centaurea jacea*).

A 2016-os felmérés során elkészült a vizsgálati terület élőhelytérképe. A Mezőzombor 0242/2 helyrajzi számú területen csak a cserjeirtás után megmaradt fajokból lehetett következtetni az eredeti élőhelyre.

A roncsolt területen elsősorban cserjék kisebb csoportjai maradtak fenn, mint a kökény (*Prunus spinosa*), veresgyűrű som (*Cornus sanguinea*), hamvas szeder (*Rubus caesius*), fagyal (*Ligustrum vulgare*). A tervezési területtől északra vegyes, telepített fiatal erdő található, melynek domináns fajai a fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), a kocsányos tölgy (*Quercus robur*), a fekete fenyő (*Pinus nigra*) és a mogyoró (*Corylus avellana*).

A jelenlegi szőlővel betelepített területeken homogén T7 élőhelyet (Nagyüzemi szőlők, gyümölcsösök és bogyós ültetvények) találunk, míg a korábbi engedélyek alapján cserjeirtott Mezőzombor 0242/2 helyrajzi számú területen roncsolt, cserjeirtott töviskest (Pruno spinosae-Crataegum) találunk (P2b). A tervezési terület nyugati határán egy beton feltáróút (U11=Út- és vasúthálózat) található.

5. térkép: A tervezési terület élőhelytérképe (zöld terület: roncsolt P2b, kék terület: T7, piros terület: U11)

1. fénykép: cserjeirtott terület, háttérben a felújítandó szőlőültetvény

2. fénykép: cserjeirtott terület, háttérben a vegyes telepített erdő

Madarak

A terület bejárása 2016. november 11-én történt, a költési időszak lezárulása után, így a felmérés során elsősorban vonuló madárfajokat észleltünk. Az észlelt madárfajok közül gyakori, elterjedt madarakat előfordulását detektáltuk, így megfigyeltük az egerészölyvet (*Buteo buteo*), karvalyt (*Accipiter nisus*), fekete rigót (*Turdus merula*), fenyőrigót (*Turdus pilaris*), ökörszemet (*Troglodytes troglodytes*), sárgafejű királykát (*Regulus regulus*), széncinegét (*Parus major*), seregélyt (*Sturnus vulgaris*), hollót (*Corvus corax*), mezei verebet (*Passer montanus*), kenderikét (*Carduelis cannabina*) és citromsármányt (*Emberiza citrinella*).

A Green Side Környezetgazdálkodási Tervező és Tanácsadó Kft. által 2015-ben készített hatásbecslési dokumentáció a következő madárfajok jelenlétét tárta fel, mint a területen

táplálkozó madarak:

madárfaj	tudományos név	státusz
héja	<i>Accipiter gentilis</i>	alkalmi előforduló
karvaly	<i>Accipiter nisus</i>	rendszeres táplálkozó
egerészölyv	<i>Buteo buteo</i>	átrepülő
vadgerle	<i>Streptopelia turtur</i>	terület szélén költ
kakukk	<i>Cuculus canorus</i>	előfordul
sarlósfecske	<i>Apus apus</i>	előfordul
gyurgyalg	<i>Merops apiaster</i>	táplálkozó egyedek
nyaktekercs	<i>Jynx torquilla</i>	terület közelében költ
nagy fakopáncs	<i>Dendrocopos major</i>	terület közelében költ
füsti fecske	<i>Hirundo rustica</i>	táplálkozó egyedek
molnárfecske	<i>Delichon urbicum</i>	táplálkozó egyedek
erdei pityer	<i>Anthus trivialis</i>	esetleges fészkelő
barázdabillegető	<i>Motacilla alba</i>	táplálkozó egyedek
vörösbegy	<i>Erithacus rubecula</i>	átvonuló
fülemüle	<i>Luscinia megarhynchos</i>	terület határán költ
házi rozsdafarkú	<i>Phoenicurus ochruros</i>	esetleges fészkelő
cigánycsuk	<i>Saxicola torquatus</i>	fészkelő
fekete rigó	<i>Turdus merula</i>	fészkelő
fenyőrigó	<i>Turdus pilaris</i>	átvonuló
énekes rigó	<i>Turdus philomelos</i>	fészkelő
barátposzáta	<i>Sylvia atricapilla</i>	fészkelő
mezei poszáta	<i>Sylvia communis</i>	fészkelő
csilpcsalpfüzike	<i>Phylloscopus collybita</i>	terület közelében költ
fitiszfüzike	<i>Phylloscopus trochilus</i>	átvonuló
kék cinege	<i>Parus caeruleus</i>	táplálkozó egyedek
széncinege	<i>Parus major</i>	táplálkozó egyedek
szajkó	<i>Garrulus glandarius</i>	terület közelében költ
fenyőszajkó	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	alkalmi előforduló
holló	<i>Corvus corax</i>	táplálkozó egyedek
seregély	<i>Sturnus vulgaris</i>	táplálkozó egyedek
mezei veréb	<i>Passer montanus</i>	táplálkozó egyedek
erdei pinty	<i>Fringilla coelebs</i>	táplálkozó egyedek
tengelic	<i>Carduelis carduelis</i>	táplálkozó egyedek
kenderike	<i>Carduelis cannabina</i>	táplálkozó egyedek
meggyvágó	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	táplálkozó egyedek
citromsármány	<i>Emberiza citrinella</i>	fészkelő

A Green Side Környezetgazdálkodási Tervező és Tanácsadó Kft. által 2015-ben készített hatásbecslési dokumentáció elkészítéséhez kikérte az illetékes természetvédelmi kezelő, az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság biotikai adatbázisát az érintette Mezőzombor 0242/2 helyrajzi számú terület tekintetében. Az Igazgatóság véleménye szerint az érintett terület élőhelyi adottságai alapján elképzelhető a karvalyposzáta (*Sylvia nisoria*) és a töviszúró gébics (*Lanius collurio*) költése.

Emellett a vizsgálati terület északi oldalán található kőbányában fészkel az uhu (*Bubo bubo*), mely táplálkozási céllal elsősorban a közeli Bodrogkeresztúri Regionális Hulladéklerakót

látogatja.

3. fénykép: uhu (*Bubo bubo*) élőhelye a vizsgálati területtől északra

4. fénykép: szőlőültetvény a vizsgálati területen, háttérben a Bodrogkeresztúri Regionális Hulladéklerakóval

3.7. A terv vagy beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek bemutatása.

A beruházás új munkaerő-igényt generál, ami elsősorban a szedésre specializálódott munkaerő lehetőségeit növeli meg. A szőlőbirtokon folyó minőségi szőlő- és borgazdálkodás bővülése erősíti a hungarikumnak számító tokaji bor pozícióit a hazai és külföldi piacokon egyaránt.

4. A terv vagy beruházás kedvezőtlen hatásai

4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása a terv vagy beruházás megvalósulását követően vagy annak következtében.

Növényzet, élőhelyek

A tervezési terület zömén eddig is mesterséges élőhelyek voltak jelen (T7, U11), ezeken az élőhelyeken változással nem számolunk.

A Mezőzombor 0242/2 helyrajzi számú területen a cserjeirtás után még megmaradt növényzet teljesen fel fog számolódni, helyét mesterséges szőlőtelepítés veszi át.

Összességében elmondható, hogy a vizsgálati területen még foltokban sem maradnak fenn természetközeli vagy természetszerű élőhelyek.

Madarak

A beavatkozás következtében a madár élőhelyek vonatkozásában, tekintettel arra, hogy a Mezőzombor 0242/2 helyrajzi számú területen a cserjeirtás az engedélyeknek megfelelően megtörtént, a további beavatkozások nem érintenek jelentős madár fészkelőhelyet, így tartós állapotváltozással nem számolunk, Natura 2000 jelölő madárfajok érintettsége eseti jellegű.

Eseti, kis mértékű zavarás léphet fel az uhu (*Bubo bubo*), a karvalyposzáta (*Sylvia nisoria*) és a töviszúró gébics (*Lanius collurio*) esetében. Utóbbi két faj gyakorta költ emberi környezet közelében, ezért ezek a fajok gyorsan megszokják az emberi jelenlétet.

4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása bemutató térképmellékletekkel

Madarak

A tervezett beruházás nem érinti ismert jelölő madárfajok élőhelyét, fészkelőhelyét, ezért ebben az esetben kedvezőtlen hatásokkal nem számolunk. Élőhelyi adottságok alapján elképzelhető a karvalyposzáta (*Sylvia nisoria*) és a töviszúró gébics (*Lanius collurio*) költése a környező, megmaradt cserjésekben, mely fajokra a kivitelezés (amennyiben a költési időszakban történik) és az üzemelés kis mértékű zavaró hatást fejthet ki. Szintén kis mértékű zavaró hatást fejthet ki a kivitelezés és az üzemelés az uhu (*Bubo bubo*) költőpárjára, de a térségben több helyen találunk sikeresen költő párokat intenzív szőlőültetvények közvetlen közelében, így vélhetően a faj az ilyen jellegű, nem direkt zavarást tolerálja.

Jelölő madárfajok adatai:

Madárfaj	kivitelezés hatása	üzemeltetés hatása
törpegém (<i>Ixobrychus minutus</i>)	nincs	nincs
fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	nincs	nincs
fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	nincs	nincs
darázsölyv (<i>Pernis apivorus</i>)	nincs	nincs
kígyászölyv (<i>Circaetus gallicus</i>)	nincs	nincs
barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>)	nincs	nincs
kékes rétihéja (<i>Circus cyaneus</i>)	nincs	nincs
békászósas (<i>Aquila pomarina</i>)	nincs	nincs
parlagi sas (<i>Aquila heliaca</i>)	nincs	nincs
szirti sas (<i>Aquila chrysaetos</i>)	nincs	nincs
halászsas (<i>Pandion haliaetus</i>)	nincs	nincs
vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)	nincs	nincs
haris (<i>Crex crex</i>)	nincs	nincs
pajzsoscankó (<i>Philomachus pugnax</i>)	nincs	nincs
réti cankó (<i>Tringa glareola</i>)	nincs	nincs
uhu (<i>Bubo bubo</i>)	eseti jellegű zavaró	eseti jellegű zavaró
urali bagoly (<i>Strix uralensis</i>)	nincs	nincs
lappantyú (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	nincs	nincs
jégmadár (<i>Alcedo atthis</i>)	nincs	nincs
hamvas küllő (<i>Picus canus</i>)	nincs	nincs
fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>)	nincs	nincs
balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	nincs	nincs
közép fakopáncs (<i>Dendrocopos medius</i>)	nincs	nincs
fehérhátú fakopáncs (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	nincs	nincs
erdei pacsirta (<i>Lullula arborea</i>)	nincs	nincs
karvalyposzáta (<i>Sylvia nisoria</i>)	eseti jellegű zavaró	eseti jellegű zavaró
kis légykapó (<i>Ficedula parva</i>)	nincs	nincs
örvös légykapó (<i>Ficedula albicollis</i>)	nincs	nincs
tövisszűrő gébics (<i>Lanius collurio</i>)	eseti jellegű zavaró	eseti jellegű zavaró
kis örgébics (<i>Lanius minor</i>)	nincs	nincs

4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke

A madártani hatások becsléséhez felhasználtuk a Green Side Környezetgazdálkodási Tervező és Tanácsadó Kft. által készített GS-120/TVT/2015. munkaszám alatt elkészített hatásbecslési dokumentáció (a Mezőzombor 0242/2 hrsz tekintetében) adatait.

Madarak:

törpegém (*Ixobrychus minutus*)

A vizsgálati területen előfordulási adata nincsen, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

fekete gólya (*Ciconia nigra*)

A vizsgálati területen előfordulási adata nincsen, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

fehér gólya (*Ciconia ciconia*)

A vizsgálati területen előfordulási adata nincsen, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti. Alkalmi előfordulása potenciálisan feltételezhető, tekintettel arra, hogy a környező hulladéklerakó területe a rendszeres táplálkozóhelyei közé tartozik.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

darázsölyv (*Pernis apivorus*)

A vizsgálati területen alkalmi előfordulási adatai ismertek, átrepülő egyedeknek, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

kígyászölyv (*Circaetus gallicus*)

A vizsgálati területen alkalmi előfordulási adatai ismertek, átrepülő egyedeknek, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

barna rétihéja (*Circus aeruginosus*)

A vizsgálati területen előfordulási adata nincsen, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

kékes rétihéja (*Circus cyaneus*)

A vizsgálati területen előfordulási adata nincsen, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

békászósas (*Aquila pomarina*)

A vizsgálati területen alkalmi előfordulási adatai ismertek, átrepülő egyedeknek, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

parlagi sas (*Aquila heliaca*)

A vizsgálati területen előfordulási adata nincsen, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így jelentős hatást nem feltételezünk.

szirti sas (*Aquila chrysaetos*)

A vizsgálati területen előfordulási adata nincsen, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

halászsas (*Pandion haliaetus*)

A vizsgálati területen előfordulási adata nincsen, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

vándorsólyom (*Falco peregrinus*)

A vizsgálati területen alkalmi előfordulási adatai ismertek, átrepülő egyedeknek, a

beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

haris (*Crex crex*)

A vizsgálati területen előfordulási adata nincsen, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

pajzsoscankó (*Philomachus pugnax*)

A vizsgálati területen előfordulási adata nincsen, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

réti cankó (*Tringa glareola*)

A vizsgálati területen előfordulási adata nincsen, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

uhu (*Bubo bubo*)

A vizsgálati területen potenciális táplálkozóterülete, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti. A vizsgálati területtől északra található bányában fészkel.

A faj esetében érintettséget, így alkalmi, kis mértékű zavaró hatást nem feltételezünk.

urali bagoly (*Strix uralensis*)

A vizsgálati területen előfordulási adata nincsen, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

lappantyú (*Caprimulgus europaeus*)

A vizsgálati területen előfordulási adata nincsen, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

jégmadár (*Alcedo atthis*)

A vizsgálati területen előfordulási adata nincsen, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

hamvas küllő (*Picus canus*)

A vizsgálati területen maximum alkalmi előforduló, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

fekete harkály (*Dryocopus martius*)

A vizsgálati területen maximum alkalmi előforduló, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

balkáni fakopáncs (*Dendrocopos syriacus*)

A vizsgálati területen maximum alkalmi előforduló, a beruházás potenciális élőhelyét

nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*)

A vizsgálati területen előfordulási adata nincsen, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*)

A vizsgálati területen előfordulási adata nincsen, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

erdei pacsirta (*Lullula arborea*)

A vizsgálati területen térségében előfordul a faj, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti. A cserjétől megszabadított területek potenciális fészkelőhellyé válhatnak a faj számára.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

karvalyposzáta (*Sylvia nisoria*)

A vizsgálati terület élőhelyi adottságai alapján elképzelhető költése a terület északi részén (Mezőzombor 0242/2 hrsz). Mind a kivitelezés, mind az üzemelés kis mértékű zavaró hatást fejthet ki a fajra, tekintettel arra, hogy a faj gyorsan megszokja és tolerálja az emberi jelenlétet, jelentős zavaró hatás nem feltételezhető. A Mezőzombor 0242/2 hrsz területén a cserjeirtás az a már rendelkezésre álló engedélyek alapján el lett végezve, így ezeken a cserjésedett élőhelyeken már nem várható a faj megtelepedése. A potenciálisan itt költő állomány feltételezhetően a környező, számára alkalmas élőhelyekre fog áttelepülni.

A faj esetében alkalmi érintettséget feltételezünk, így esetleges kis mértékű zavaró hatás feltételezhető.

kis légykapó (*Ficedula parva*)

A vizsgálati területen előfordulási adata nincsen, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

örvös légykapó (*Ficedula albicollis*)

A vizsgálati területen előfordulási adata nincsen, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

tövisszúró gébics (*Lanius collurio*)

A vizsgálati terület élőhelyi adottságai alapján elképzelhető költése a terület északi részén (Mezőzombor 0242/2 hrsz). Mind a kivitelezés, mind az üzemelés kis mértékű zavaró hatást fejthet ki a fajra, tekintettel arra, hogy a faj gyorsan megszokja és tolerálja az emberi jelenlétet, jelentős zavaró hatás nem feltételezhető. A Mezőzombor 0242/2 hrsz területén a cserjeirtás az a már rendelkezésre álló engedélyek alapján el lett végezve, így ezeken a cserjésedett élőhelyeken már nem várható a faj megtelepedése. A potenciálisan itt költő állomány feltételezhetően a környező, számára alkalmas élőhelyekre fog áttelepülni.

A faj esetében alkalmi érintettséget feltételezünk, így esetleges kis mértékű zavaró hatás feltételezhető.

kis őrgébics (*Lanius minor*)

A vizsgálati területen előfordulási adata nincsen, a beruházás potenciális élőhelyét nem érinti.

A faj esetében érintettséget, így káros hatást nem feltételezünk.

5. Alternatív megoldások

5.1. A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása (a térbeli kiterjedés, elhelyezkedés, nagyságrend, módszer szempontjából).

A tervezés során alternatív megoldások vizsgálata nem történt meg, hiszen jelen esetben az egyetlen alternatív megoldás a beruházás elmaradása.

A vizsgálati terület a TOKAJ DISZNÓKŐ Szőlőbirtok és Pincészet Zrt. tulajdonában vagy bérletében van. A terület egy része (Mezőzombor 0242/2) jelenlegi állapotában, szőlészeti szempontból holt tőkének tekinthető, annak ellenére, hogy értékes, déli fekvésű termőterület, melyet feltehetően a múltban szőlőtermelésre használtak.

A többi, már szőlővel betelepített területen az előregedett töveknek az újraterelítésen kívüli alternatívája a szőlőművelés felhagyása.

5.2. A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása.

Az 5.1 pontot figyelembe véve a kérdésnek nincs relevanciája.

6. A megvalósítás indokai

6.1. A terv vagy beruházás magvalósítása szükségszerűségének ismertetése.

A vizsgálati terület a TOKAJ DISZNÓKŐ Szőlőbirtok és Pincészet Zrt. tulajdonában vagy bérletében van. A terület egy része (Mezőzombor 0242/2) jelenlegi állapotában, szőlészeti szempontból holt tőkének tekinthető, annak ellenére, hogy értékes, déli fekvésű termőterület.

A többi, már szőlővel betelepített területen az előregedett töveknek az újraterelítése a szőlőtermesztési technológia része.

6.2. A terv vagy beruházás magvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő).

- ☐ társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet)
- ☐ emberi egészség vagy élet védelme
- ☐ a közbiztonság fenntartása, megőrzése vagy helyreállítása
- ☐ a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése
- ☐ a fenti kategóriába nem sorolható, egyéb kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet)

Tervezett beruházás nem tekinthető közérdeknek.

7. A kedvezőtlen hatások mérséklése

A tervezett, illetve javasolt, a terv vagy beruházás révén bekövetkező kedvezőtlen hatások enyhítését, csökkentését, mérséklését szolgáló intézkedések.

Madarak

Jelölő madárfajok fészkelőterületét és jelentős vonulási területét a tervezett beruházás nem érinti. A tervezett tevékenység a cserjés részekben kis mértékű zavarás révén potenciálisan érintheti karvalyposzáta (*Sylvia nisoria*) és töviszúró gébics (*Lanius collurio*) fészkelőhelyét. A vizsgálati területtől északra található egykori bányaudvarban fészkel az uhu (*Bubo bubo*). Eseti, kis mértékű zavarás léphet fel az uhu, a karvalyposzáta és a töviszúró gébics esetében. Utóbbi két faj gyakorta költ emberi környezet közelében, ezért ezek a fajok gyorsan megszokják az emberi jelenlétet. A korábbi gyepfeltörési és cserjeirtási engedélyben megfogalmazottak szerint a Mezőzombor 0242/2 hrsz keleti felén meghagyott cserjés biztosítja e két faj potenciális fészkelőhelyét.

Az uhu védelme érdekében javasolt a bányaperemtől számított 100 méteres körzetben a meliorációs munkálatok végzését a február 1. és július 31. közötti időszakon túl végezni. A faj hosszú távú védelme érdekében javasolt a tervezési terület és a bányaperem határán egy hazai, termőhelynek megfelelő cserjefajokból álló, 5-10 méter széles cserjesáv telepítése.

Tűzveszély

A tervezési területen tűzveszéllyel nem kell számolni. Az építkezésben részt vevő gépkocsikon/tehergépkocsikon 1-1 db tűzoltó készüléket kell elhelyezni, amelyek felülvizsgálatát 6 hónaponként el kell végeztetni.

Fényszennyezés

Az erős kivilágítás hatással lehet a területen előforduló fajokra. Ezért mind a kivitelezés, mind az üzemeltetés során kerülni kell a terület erős megvilágítását.

A kültéri világítások létesítése során az élet és vagyonbiztonság érdekében feltétlenül szükséges szabványos megvilágítási (fényssűrűségi) értéktartomány minimális értékét kell tervezni, a horizont síkja fölé fényáramot nem bocsátó, teljesen ernyőzött lámpatesteket kell alkalmazni.

8. Kiegyenlítő (kompenzációs) intézkedések

Tekintettel arra, hogy a beavatkozások nem érintik kedvezőtlenül egyetlen jelölő fajt vagy élőhelyet sem, ezért kiegyenlítő intézkedésekre nincs szükség.